

Sivistystoimen lausunto - Vantaan yleiskaava 2020 luonnos (YK0048) /ETN

VD/4419/10.02.02.00/2017

Tulevaisuuskuvat Vantaan maankäytön kehityksestä on nyt määritelty yleiskaavaluonnokseen. Uuden yleiskaavan tavoitevuosi on 2050. Yleiskaava on pitkän tähtäimen suunnitelma, jolla kaupunki ohjaa kehitystään haluamaansa suuntaan. Tehtävänsä mukaisesti yleiskaava linjaa kokonaiskuvan kasvun mahdollisuuksista, kaupungin rakenteesta ja kytkeytymisestä osaksi seutua, paikallisista muutoksista sekä yhteyksistä niin liikkujalle kuin luonnolle. Keskeisiä ajan ilmiöitä, jotka vaikuttavat suunnitelman taustalla ovat kaupungin vahva kasvu, ilmastonmuutos sekä segregaaion uhka.

Voimassa olevan yleiskaavan linjauksia seuraten kasvu ohjataan kestävästi olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen sitä eheyttäen ja vahvistaen. Yhtäläisyyksistä voimassa olevaan yleiskaavaan huolimatta uusi yleiskaavaluonnos on edeltäjäänsä strategisempi muun muassa joukkoliikenteen verkostoon pohjautuvan tavoitteellisen kasvun keskittämisessä.

Uuden yleiskaavan tärkein maankäytöllinen ratkaisu on ohjata kasvu kokonaisuudessaan nykyiseen kaupunkirakenteeseen säästämällä resurssiviisaasti maata luonnolle ja tulevaisuuden muutoksille. Yleiskaavaluonnos keskittää merkittävän osan kasvusta joukkoliikennekaupungin kestävä kasvun vyöhykkeelle. Kestävä kasvun vyöhykkeeksi on yleiskaavassa osoitettu asemanseudut sekä kaupungin poikittaisia yhteyksiä parantavan Vantaan ratikan vaikutusalue Länsimäestä lentoasemalle.

Tavoite riittävistä palveluista on esitetty yleiskaavamääräyksiin. Yleiskaava ei kuitenkaan ohjaa tarkasti yksittäisten palvelujen tarkkaa sijoittumista.

Opetuslautakunta 15.4.2019 § 15

Talous- ja hallintojohtajan esitys:

Päätetään antaa maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalle seuraava lautakunnan vastaus:

Valtaosa sivistystoimen palveluiden nykyisistä tonteista ja tulevaisuuden tonttitarpeista ei ole näkyvissä yleiskaavaluonnoksen kaavakartalla. Yleiskaavaluonnoksessa palveluverkon tarvitsemat tonttitarpeet on otettu huomioon kaavamääräyksissä, joissa todetaan, että asemakaavoituksen yhteydessä tulee varmistaa palveluverkon riittävyys.

Sivistystoimi toteaa, että palveluverkkojen tonttitarpeet tulee turvata kaavarunkoja laadittaessa ja asemakaavoituksessa riittävän kokoisina tonttivarauksina toiminnan tarpeet ja niiden mukaiset reunaehdot huomioiden. Kaupungin kasvaessa myös palveluiden käytössä olevien tilojen tarve kasvaa. Yleiskaavan ohjatessa kasvua nykyisen kaupunkirakenteen sisälle myös palvelutarve kohdistuu näille alueille. Tällöin nykyiseen palveluverkkoon ja toimitilojen kapasiteettiin voidaan tukeutua vain osittain, koska nykyinen kapasiteetti riittää vastaamaan tulevaisuuden kokonaistarpeeseen. Kasvuun vastaamisen lisäksi tulee mahdollistaa myös muut palveluverkkoon kohdistuvat muutostarpeet, kuten esimerkiksi huonokuntoisten ja epätarkoituksenmukaisesti sijaitsevien tilojen korvaaminen vastaamaan paremmin palvelutarvetta myös sijainniltaan.

Sivistystoimi muistuttaa, että sen palvelut lisäävät kuntalaisten osaamista, hyvinvointia ja viihtyvyyttä, ja ovat näin ollen myös kaupungin vetovoimaa lisäävä tekijä ja niiden saavutettavuus tulee ottaa huomioon maankäytön suunnittelussa.

Yleiskaavan aluevarauksilla ja määräyksillä on vaikutus liikuntapalveluiden mahdollisuuksiin tarjota ja tuottaa palveluita kuntalaisille. Tästä näkökulmasta sivistystoimi muistuttaa, että kaupungin valtuustokauden 2018-2021 strategiassa todetaan, että laadukkaat palvelut ovat vetovoimatekijä asukkaille, yrityksille ja työntekijöille. Palvelut vastaavat asukkaiden tarpeisiin ja niiden avulla vantaalaiset voivat hyvin ja ovat tyytyväisiä julkisesti rahoitettuun palvelutuotantoon. Tämän perusteella yleiskaavaluonnoksen selostuksen sivulla 32 olevaa kirjausta (alueiden vetovoima ei koostu pelkästään asumisen laatutekijöistä, vaan myös erilaisten palveluiden tarjonnasta ja saavutettavuudesta) toivotaan muokattavan esimerkiksi muotoon: alueiden vetovoima koostuu asumisen laatutekijöistä sekä erilaisten palveluiden tarjonnasta ja saavutettavuudesta.

Vapaa-aika, virkistys- ja liikunta-alueiden teemakartta on tärkeä lisäys yleiskaavaan ja helpottaa kaava-aineiston luettavuutta ja palveluverkon hahmottamista. Periaate siitä, että urheilupuistot ovat palvelujen ja hallinnon alueella (P) ja liikuntapuistot ja muutoin palveluverkon näkökulmasta keskeiset lähiliikunnanpaikat urheilu- ja virkistyspalvelujen alueilla (VU) on selkeä. Yleiskaavaluonnoksessa esitetyt uudet VU-aluevaraukset ovat palveluverkon näkökulmasta tärkeitä ja hyvin perusteltuja. Näiden lisäksi liikunnan palveluverkko edellyttää uusia VU-aluevarauksia esimerkiksi Askiston / Hämevaaraan, Aviapolikkeen itäosaan, Viertolaan / Koivuhakaan ja Nikinmäkeen. Teemakartalta puuttuu myös joitakin aluevarauksia, jotka ovat merkittyinä kaavakartalle (esim. uimapaikkamerkinnot (Vetokannas, Vaaralanlammet) ja koirakoulutusalueiden merkinnot (Petikko, Ojanko, Kiila).

Urheilu- ja virkistyspalvelujen alueen (VU) kaavamerkinnot yhteydessä on kirjattu, että alue varataan liikunnan, urheilun ja virkistysvapaa-ajatoiminnoille. Urheilu- ja virkistyspalvelujen paikkaa koskeva merkintä on hyvä kirjata vastaavaan tapaan liikunnan, urheilun ja virkistysvapaa-ajan toiminnoille (luonnoksessa muodossa alueelle on varattava tilaa virkistys ja urheilupalveluille).

Olemassa olevat ja uudet SL- ja luo-alueet eivät saa merkittävästi häiritä virkistys- ja ulkoilutoimintojen ylläpitämistä ja kehittämistä, esim. ulkoilu- ja latureittejä. Tällaisia uusia SL-alueita ovat mm. Linnaisten metsä, Raappavuoret, Petikko, Vierumäki, Bosbacka, ja luo-alueita mm. Kuusijärvi, Ilolanoja, Krakanpelto, Petikko ja Keimola. Silvolan uusi SL-alueen laajennus puuttuu sivun 51 kartasta. Matarinkosken metsien SL- tai luo-alueita tulisi ennemmin laajentaa kuin ulottaa uutta rakentamista tälle eko-logisesti Vantaan tärkeimpien koskiympäristöjen alueelle. Alueella on runsaasti virkistys- ja ulkoilukäyttöä, ja se on tärkeä kohde tuleville joenvarren reitti- ja virkistyshankkeille. Rakennuskaavassa alueella on myös liikuntapalveluiden kenttävaraus.

Tuusulanjoen SL-aluetta tulisi laajentaa kapeimmalta osaltaan virkistys- ja reittihankkeiden toteutumisen mahdollistamiseksi sekä luonnonsuojelun varmistamiseksi tärkeässä koskiympäristössä. On myös varmistettava riittävä etäisyys vesistöä teollisuuteen. Seitsemän veljeksien reitin toteuttaminen on huomioitava alueen käyttöä suunniteltaessa ja rakentamishankkeita toteutettaessa. Jokien virkistyskäytön kehittämisessä on hyvä ottaa huomioon myös alueet, joilta reitit ja palvelut puuttuvat, esim. Kivistö, eteläinen Nikinmäki, Ylästön ranta. Luhtaanmäenjoki (Lepsämänjoki/Kuhajoki) sekä Vähäjoki (Lillån/Tuusulanjoki) tulisi esittää kaavassa vesialueena, kuten Vantaanjoki ja Keravanjoki.

Myyrmäen suuralueella luonnonsuojelualueet ovat laajentuneet esim. Raappavuoren ja Petikon alueella verrattuna voimassa olevaan yleiskaavaan. Alueella on jatkossakin turvattava ulkoilureittien, latujen ja lähiliikunnan palveluiden (esim. lähiliikuntapaikat, frisbeegolfradat, pulkkamäki) kehittäminen. Koivurinteen alueen ulkoilureittilinjaus tulee tarkistaa toteutusmahdollisuuksien näkökulmasta (luonnoksessa merkitty kulkemaan jyrkän kallionpyllyn läpi). Alueellisen liikunnan palveluverkon näkökulmasta Kaivokselan liikuntapuisto tulee merkitä VU-alueeksi. Askiston / Hämevaaran alueelle tarvitaan uusi VU-aluevaraus. Alueelta puuttuvat lähiliikunnan palvelut. Myyrmäen alueen pyöräilyn

baanalinjaus olisi hyvä saada sujuvammaksi ja lähemmäksi keskusta-alueetta pohjois-eteläsuunnassa. Friimetsän AP-alueetta on harkittava poistettavaksi kaavasta, koska alue on irrallaan muusta asutuksesta ja sijoittuu tärkeälle Petikon virkistysalueelle.

Kivistön suuralueella Lipunkantajan lähiliikuntapaikat tulee merkitä VU-merkinnällä tai vähintään VL-merkinnällä (vrt. Kenraalinpuiston kenttä VL-alueella). Vantaan Vauhtikeskus on nykyisessä yleiskaavassa EM-merkinnällä (varattu moottoriurheiluun ja ajokoulutukseen, moottorirata-alue).

Yleiskaavaluonnoksessa alue on kirjattu TT-merkinnällä (tilaa vaativa tuotanto- ja varastotoiminnan alue, varataan tuotanto-, varasto-, logistiikan ja yhdyskuntateknisen huollon toiminnoille). Alueella on jatkossakin turvattava moottoriurheilutoiminta ja sen kehittämismahdollisuudet. Moottoriradan läheisyydessä, Katrinantien ja Myllykyläntien risteyksessä oleva alue, on palautettava VU-alueeksi (luonnoksessa ehdotettu muutettavaksi VL-alueeksi). Reittiyhteyden toteuttaminen on mahdollistettava Hansakallion alueelta Myllykyläntielle. Teollisuusalue tulee liian lähelle Tuusulanjokea ja vaikeuttaa mm. Seitsemän veljeksien reitin toteuttamista SL-alueella. Virkistysmahdollisuudet tulee turvata Tuusulanjoen varrella. Lisäksi olemassa olevalle asutukselle ollaan tuomassa kaavaluonnoksessa vahvistus, vaikka nykyisin osa joen varren asutuksesta on SL-alueella. Ranta-alueet tulisi säästää asutukselta

Aviapoliksen suuralueella voimassa olevan yleiskaavan mukainen VU-alue Ylästöntien etelä- ja pohjoispuolella tulee säilyttää golfkentän toteuttamista varten (kaavaluonnoksessa eteläosaa ehdotettu maatalousvaltaiseksi alueeksi, pohjoisosa VL-alueeksi). Alueelle tulee voida toteuttaa golfin harrastamiseen soveltuva kenttä. Reittiyhteyksien toteuttaminen on turvattava Veromiehestä laajemmille viheralueille. Alueen itäosaan tarvitaan palveluverkon näkökulmasta VU-alue lähiliikuntapalveluiden toteuttamiseksi.

Tarkemman asteisessa suunnittelussa on turvattava riittävät aluevaraukset asuinalueiden lähiliikunnan paikoille ja koulujen ja päiväkotien pihoille. Alueellisen liikunnan palveluverkon näkökulmasta alueelle tarvitaan varaus liikuntahallille (koulun tai oppilaitoksen yhteyteen).

Tikkurilan suuralueella voimassa olevan yleiskaavan mukainen VU-alue Hiekkaharjun golfkenttää varten tulee säilyttää. Golfkentän laajentamistarve tulee huomioida nimenomaan pohjoiseen, Havukosken suuntaan. Kentän toteuttaminen Keravanjoen itäpuolelle ei ole tarkoituksenmukaista, koska se edellyttäisi vaativia ja kalliita siltaratkaisuja. Helsingin skolan kenttä poistuu Tuusulanväylän ramppien rakentamisen yhteydessä. Edellyttää uutta kenttäaluevarausta (VU) opetus- ja vapaa-ajan käyttöä varten koulun läheisyydestä. Viertolan / Koivuhaan alueelle tarvitaan uusi VU-aluevaraus. Alueelta puuttuvat lähiliikunnan palvelut.

Korson ja Koivukylän suuralueilla alueellisen liikunnan palveluverkon näkökulmasta Rekolan liikuntapuiston alue tulee merkitä VU-alueeksi. Nikinmäen alueelle tarvitaan uusi VU-aluevaraus, sillä alueelta puuttuvat lähiliikunnan palvelut. Vierumäen teollisuusalue on irtainen ja liian laaja kokonaisuus ulkoilualueeseen nähden. Vierumäki on ainoa virkistysyhteys Vantaalta Hyrylän keskusta- ja urheilupuistoon. Kytölän TT-alue on pienennettävä eteläreunasta, jotta alueen ulkoilu- ja virkistyskäyttö voidaan turvata.

Hakunila suuralueella Hakunilan urheilupuiston VU-merkintää on laajennettava Kormuniityn puolelle ulkoilureittien molemmin puolin. Asia on huomioitava myös alueelle tehtävissä maanvuokrasopimuksissa. Alueella on jo olemassa merkittävää liikuntapaikkarakentamista (lähiliikuntapaikat, vapaanurmi-kentät, kilpa- ja lämmittelyladut, kilpaladun hiihtoputki, lumetusalue). Kuusijärvellä Hunakujan / Sima-kujan asuinalue on laajennettu Kuusijärvelle päin, mikä vaarantaa alueen ulkoilu- / latuverkon kehittämisen.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet: Vantaan yleiskaava 2020 luonnos (YK0048) selostus, 11.2.2019

Täytäntöönpano: Hallintoyksikkö
- ote maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta / Kuntalaki 136 §

Lisätietoja:

Anu Jokela, 043 825 8845, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Laura Malinen, 050 3029 750, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi